Türk Edebiyatı
İSİMLER SÖZLÜĞÜ

TÜRK EDEBİYATI

İSİMLER SÖZLÜĞÜ

14. CİLT

AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİ

CamScanner ile tarandı

Türk Edebiyatı

İSİMLER SÖZLÜĞÜ

www.teis.yesevi.edu.tr

CamScanner ile tarandı

Ansiklopedi Dizisi

YAYIN NO: 01

TÜRK EDEBİYATI İSİMLER SÖZLÜĞÜ

Destekleyici Kurumlar

Ahmet Yesevi Üniversitesi - T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Proje Yürütücüsü

Prof. Dr. Mustafa İsen

Yayın Koordinatörleri

Emine Sıdıka Toptaş

Harun Sarıgül

Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü - Ankara: Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, 2022

568 s. ; 19x27,5 cm. – (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi. Ansiklopedi dizisi; yayın no: 01)

ISBN: 978-9944-237-88-8 (Takım)
ISBN: 978-9944-237-43-7 (14. Cilt)

© Ahmet Yesevi Üniversitesi
Mütevelli Heyet Başkanlığı

Aşağı Öveçler Mah. 1314. Cad. No: 19 06460 Çankaya /ANKARA
Tel: (0 312) 216 06 00 - (0 312) 216 06 01 • Faks: (0312) 223 34 29
www.ayu.edu.tr • yayinlar@yesevi.edu.tr

Kitapta ifade edilen fikir ve görüşler sadece yazarlarına ait olup,
Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı ile
Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşlerini yansıtmazlar.

Tasarım Baskı

SFN Televizyon Tanıtım Tasarım Yayıncılık Ltd. Şti.
Tel: 0312 472 37 73-74
sfn@sfn.com.tr • www.sfn.com.tr

✔ Sınırlı Sayıda: 120 adet basılmıştır.

CamScanner ile tarandı

Türk Edebiyatı
İSİMLER SÖZLÜĞÜ

TÜRK EDEBİYATI
İSİMLER SÖZLÜĞÜ

— 14. CİLT —

AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİ

CamScanner ile tarandı

TÜRK EDEBİYATI İSİMLER SÖZLÜĞÜ I

(Başlangıçtan 20. Yüzyıla)

PROJE EKİBİ

PROJE YÜRÜTÜCÜLERİ

Prof. Dr. Mustafa İsen (Başkan)
Prof. Dr. Osman Horata
Prof. Dr. M. Öcal Oğuz
Prof. Dr. Mehmet Arslan (ö. 2019)
Prof. Dr. Filiz Kılıç
Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak

EDİTÖRLER

YAZILI EDEBİYAT / DİVAN EDEBİYATI

Başlangıç-15. Yüzyıl

Prof. Dr. Fatma Sabiha Kutlar Oğuz
Doç. Dr. Sibel Üst
Doç. Dr. Mehmet Gürbüz

16. Yüzyıl

Prof. Dr. Mustafa İsen
Prof. Dr. Filiz Kılıç
Prof. Dr. Tuncay Bülbül
Prof. Dr. Tuba Durmuş

17. Yüzyıl

Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak
Prof. Dr. Atabey Kılıç
Prof. Dr. Ayşe Yıldız

18. Yüzyıl

Prof. Dr. Osman Horata
Prof. Dr. M. Fatih Köksal

19. Yüzyıl

Prof. Dr. Mehmet Arslan (ö. 2019)
Prof. Dr. Mehtap Erdoğan

ÂŞIK VE TEKKE EDEBİYATI

Başlangıç-16. Yüzyıl

Prof. Dr. Öcal Oğuz
Dr. Tuba Saltık Özkan

17. Yüzyıl

Prof. Dr. Metin Ekici
Doç. Dr. Selcan Gürçayır Teke

18. Yüzyıl

Prof. Dr. Ali Berat Alptekin (ö. 2019)
Dr. Hilal Erdoğan Aksu

19. Yüzyıl

Prof. Dr. Ali Yakıcı
Dr. Öğr. Üyesi Emine Çakır

CamScanner ile tarandı

TÜRK EDEBİYATI İSİMLER SÖZLÜĞÜ II

(20. Yüzyıldan Günümüze: 1860-1985)

PROJE EKİBİ

PROJE YÜRÜTÜCÜLERİ

Prof. Dr. Mustafa İsen (Başkan)
Prof. Dr. Yakup Çelik (Başkan Yardımcısı)
Prof. Dr. M. Öcal Oğuz
Prof. Dr. Fazıl Gökçek
Prof. Dr. Gonca Gökalp Alpaslan
Prof. Dr. Mustafa Kurt
Prof. Dr. Osman Horata (Danışman)
Prof. Dr. Tuba Durmuş (Danışman)

EDİTÖRLER

ÂŞIK VE TEKKE EDEBİYATI

Prof. Dr. M. Öcal Oğuz
Prof. Dr. Metin Ekici
Prof. Dr. Ali Yakıcı
Prof. Dr. Ali Duymaz
Prof. Dr. Dilaver Düzgün
Prof. Dr. Esma Şimşek
Prof. Dr. Fatma Ahsen Turan
Prof. Dr. Abdulkadir Emeksiz
Prof. Dr. Ali Berat Alptekin
Prof. Dr. Hamiye Duran
Doç. Dr. Evrim Ölçer Özünel
Dr. Öğr. Üyesi Doğan Kaya
Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Özay
Dr. Öğr. Üyesi Emine Çakır
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Erman Aral
Dr. Gözde Tekin
Dr. Hilal Erdoğan Aksu

1800-1900

Prof. Dr. Fazıl Gökçek
Doç. Dr. Şerife Çağın
Doç. Dr. Özlem Nemutlu
Dr. Öğr. Üyesi Halef Nas
Dr. Öğr. Üyesi Emine Tuğcu

1901-1930

Prof. Dr. Yakup Çelik
Prof. Dr. Nihayet Arslan
Dr. Öğr. Üyesi Çilem Tercüman
Araş. Gör. Esengül Sağlam Can

1931-1960

Prof. Dr. Yakup Çelik
Prof. Dr. Salim Çonoğlu
Prof. Dr. Gonca Gökalp Alpaslan
Doç. Dr. Soner Akpınar
Dr. Öğr. Üyesi Koray Üstün
Dr. Öğr. Üyesi Nurtaç Ergün Atbaşı

1961-1985

Prof. Dr. Baki Asiltürk
Prof. Dr. Mustafa Kurt
Dr. Öğr. Üyesi Beyhan Uygun Aytemiz
Dr. Öğr. Üyesi Bahanur Garan Gökşen
Dr. Öğr. Üyesi Dinçer Apaydın

BALKAN YAZAR VE ŞAİRLERİ

Prof. Dr. Mustafa İsen
Prof. Dr. Tuba Durmuş

TÜRK DÜNYASI

Prof. Dr. Orhan Söylemez
Doç. Dr. Samet Azap

ÇOCUK EDEBİYATI

Dr. Öğr. Üyesi Tacettin Şimşek
Saadet Çetin

POLİSİYE - BİLİM KURGU

Prof. Dr. Seval Şahin Gümüş
Doç. Dr. Didem Ardalı Büyükarman
Dr. Banu Öztürk

TEKNİK EDİTÖR

Emine Sıdıka Toptaş

YAZILIM

Şevket Çalışkan & Hidayet Tütüncü

CamScanner ile tarandı

Yöresi Halk Şairleri isimli kitabında; şairin II. Mahmud ve Sultan Abdülmecid (1808-1861) zamanında yaşadığı söylenmektedir. Şairin Kozanoğlu Sarı Ali Bey tarafından himaye edildiği ve bir türkülü hikâyesinde de bu durumun doğrulandığı söylenir (2008: 64). Fahri Bilge'nin derleme notlarında âşığa ait dört türkülü hikâyeye yer verilmiştir. Bunlardan bir tanesi Kozanoğlu Sarı Ali Bey ile Osmanlı Devleti arasındaki mücadeleyi anlatırken diğerleri ise günlük hayatla ilgilidir ve kadın, aşk, hayat mücadelesi gibi konular işlenmektedir (2008: 64).

Kaynakça

Çapraz, Erhan (2008). *Fahri Bilge Defterleri Işığında Kayseri ve Yöresi Halk Şairleri*. Kayseri: Laçin Yay.

Tuna Yıldız

OMOR SULTANOV

(d. 6 Kasım 1935 / ö. -)

şair, yazar, çevirmen, senarist

(Yeni Edebiyat / 20. Yüzyıl / Türkiye Dışı)

Issık-Göl ilindeki Ceti Ögüz ilçesinin Tosor köyünde doğdu. 1953'te orta öğrenimden, 1959'da Kırgız Devlet Üniversitesinin Filoloji Fakültesinden mezun oldu ve *Ala-Too* dergisinde çalışmaya başladı. 1971'de Kırgız Yazarlar Birliği başkanının 2. kâtibi, SSCB Yazarlar Birliğinin teftiş komisyonunun üyesi, Alıkul Osmonov Edebiyat Birliğinin yöneticisi olarak çalıştı. 1980-1986 yıllarında yeniden Kırgız Yazarlar Birliğinin kâtibi oldu ve Kırgızistan Komünist XIII. Kongresinde Merkezi Komite üyeliğine seçildi. Kırgızistan'daki yabancı ülkelerle bağlantılı birliklerin başkan yardımcılığını, Kırgızistan-Tacikistan Dostluk Cemiyetinin başkanlığını, Moskova'daki Uluslararası Yazarlar Birliğinin eş başkanlığını yaptı. 1986'da Uluslararası Isık Gölü Koruma Fondunu kurarak başkanlığını yürüttü.

2007-2009 yıllarında Kırgızistan Milli Yazarlar Birliğinin başkanlığını yaptı.

1953'ten itibaren çeşitli gazete ve dergilerde şiirleri ve makaleleri yayımlanmaya başlayan Sultanov'un ilk şiir kitabı *Too Kündörü* adıyla 1961'de yayımlandı.

1965'te *Cıldızduu Tündör*, 1968'de *Otuzunçu Stantsiya*, 1970'te *Aeropanorama*, 1975'te *Köz İrmem*, 1976'da *Araldar Arasında*, 1979'da *Dünyö*, 1982'de *Çarçoonun Cüzünçü Irı*, 2003'te *Aşuu Tör* adlı şiir kitapları; 1967'de *Ak Col, Kök Asman*, 1972'de *Uluu Dayra* adlı hikâye kitapları; 1977'de *Muhitke Col* adlı gezi kitabı, 1986'da *Adamdın Turmuşu* adlı romanı yayımlandı.

1998-2006 yıllarında Leo German'la birlikte yazdığı *"Piratı Ponevole"*, *"Ostrov Drakona"*, *"Tainstvennıy Vsadnik"* ve *"Vest s Togo Sveta"* adlı roman serisi Rusça olarak yayımladı.

"Tökmö", *"Jazuuçu"*, *"Ak Kuular Kongon Aydıñ Köl"* gibi filmlerin senaryolarını yazdı. Eserleri çeşitli dillere çevrildi ve Türk lehçelerine aktarıldı. Aleksandr Puşkin, Bertolt Brecht, Pablo Neruda, Gabrial Mistral, Vladimir Mayakovski, Nazım Hikmet, Kaysın Kuliev, Rasul Gamzatov, İvan Draç, Eduardas Mejelaytis, Mihail Yuryeviç Lermontov gibi birçok şair ve yazarın eserlerini Kırgız Türkçesine çevirdi.

Eser Adı	*Basım yılı*	*Eser türü*
Too Kündörü	1961	Şiir
Cıldızduu Tündör	1965	Şiir
Ak Col, Kök Asman	1967	Hikâye
Otuzunçu Stantsiya	1968	Şiir
Aeropanorama	1970	Şiir
Vsegda So Mnoy	1971	Şiir
Uluu Dayra	1972	Hikâye
Belaya Doroga, Sinee Nebo	1972	Hikâye
Na Vetrah İssık-Kulya	1973	Şiir
Köz İrmem	1975	Şiir
Araldar Arasında	1976	Şiir
Muhitke Col	1977	Gezi Yazısı
Düynö	1979	Şiir
Doroga k Okeanu	1979	Gezi Yazısı
Utro na Perevale	1979	Şiir
Çarçoonun Cüzünçü Irı	1982	Şiir
Pesni Ustalosti	1984	Şiir
Adamdın Turmuşu	1986	Roman
Prednazanaçeniye	1986	Şiir
Sut	1987	Şiir
Piratı Ponevole	1998	Roman
Ostrov Drakona	1998	Roman
Tainstvennıy Vsadnik	2002	Roman
Aşuu Tör	2003	Şiir
Can Bereli Süyüügö	2003	Roman
Vest s Togo Sveta	2006	Roman
Yorgunluk Şiirleri	2015	Şiir
Ak Yol	2015	Hikâye

Kaynakça

(2010). "Omar Sultanov". *Canı Ala-Too*, 10(8), s. 3. (http://bizdin.kg/static/media/pdf/ala-too-10-2010.pdf) [Erişim Tarihi: 11.01.2019].

https://sputnik.kg/culture/20151015/1019317684.html [Erişim Tarihi: 11.01.2019].

http://kmb3.kloop.asia/2012/10/02/omor-sultanov/ [Erişim Tarihi: 11.01.2019].

CamScanner ile tarandı

https://www.azattyk.org/a/Kyrgyzstan_culture/1780665.html [Erişim Tarihi: 11.01.2019].

Esra Yavuz

ONAT BAHADIR

(d. 23 Ekim 1975 / ö. -)

yazar, öykücü, romancı

(Yeni Edebiyat / 20. Yüzyıl / Anadolu-Osmanlı-Türkiye)

Samsun'da doğdu. Çocukluğu ve ilk gençliği bu şehirde geçti. İlköğreniminden hemen sonra Samsun Anadolu Lisesini bitirdi. Lise yıllarında görsel sanatlara merak duyarak tiyatro ve resimle ilgilendi. Yükseköğrenimini tamamlamak üzere Edirne'ye gidip Trakya Üniversitesi Radyo ve Televizyon Programcılığı bölümünden mezun oldu. TRT 2 ve TRT Okul kanallarında, "Sanat 2011" gibi çeşitli sanat ve kültür programlarının metin yazarlığını üstlendi. Alfa Yayınları ve Dünya Yayıncılık'ta editörlük, çeşitli medya kurumlarında editörlük ve düzeltmenlik yaptı. Hem öykü ve yazılarında hem de İstanbul'da düzenlenen çeşitli söyleşi ve konferanslarda bilimkurgu, fantastik, korku ve gerilim türü üzerine yoğunlaşmasının ardından, 2018 yılında Fantazya ve Bilimkurgu Sanatları Derneği'nin (FABİSAD) yönetim kurulu üyeliğine seçildi.

Onat Bahadır'ın ilk kitabına da adını veren "Boşluğa Gülümsemek" isimli ilk öyküsü, TÖMER kurumunca düzenlenen "2000'e Öyküler Öykü Yarışması"nda üçüncülük kazandıktan sonra *Ana Dil* dergisinde yayımlandı. Yazarın daha sonraki öykü ve yazıları 2000 yılından itibaren *Hayalet Gemi, Adam Öykü, E, Kültür, Kitap-lık, Hürriyet Gösteri, Roman Kahramanları, Dünyanın Öyküsü* gibi çeşitli sanat ve edebiyat dergilerinde yer aldı. *Sabitfikir* dergisinde Stephen King, Dost Körpe, Neil Gaiman ve John Gardner, *İyikitap*'ta Edgar Allan Poe, Roberto Piumini, Frances Hardinge, Charlie Higson, Tom Baker ve Gary Paulsen gibi yazarların eserleri üzerine inceleme ve tanıtımlar yazdı. *Boşluğa Gülümsemek* (2008) adlı ilk öykü kitabını *Deliliği Beklerken* (2010) isimli romanı takip etti. *Yaklaşan Dip* (2016) ise yazarın ikinci öykü kitabıdır. Edebiyat yaşamına korku ve psikoloik-gerilim türündeki öyküleriyle giriş yapan Onat Bahadır'ın gotik-fantastik unsurları sıklıkla kullandığı görülür. H. P. Lovecraft, Stephen King, Clive Barker, Ursula Le Guin, Patricia Highsmith ve Thomas Hardy gibi korku, gerilim, bilimkurgu ve fantastik türlerinde dünyanın önde gelen yazarlarından izler taşıyan kurgu tekniğinde gizem ve merak öğelerinin önemli bir yeri vardır.

Onat Bahadır, *Boşluğa Gülümsemek* adlı ilk öykü kitabındaki olay, karakter ve nesneler aracılığıyla Gotik-fantastik bir kurmaca yaratmış ve bu çizgiyi diğer kitaplarında da takip etmiştir. *Boşluğa Gülümsemek*'teki öykülerde işlenen hastalık, deprem gibi felaketler, karanlık/gizemli kişiler, entomolojik (böceksi) hayvan ya da doğaüstü canlılar, rüya etkisi, polisiye öğeler, fantastiğin yanında yoğun bir korku/gerilim atmosferi oluştururlar. "Gorgoyle", "Parçalanma", "Çocuk" öykülerindeki gizemli yaratıklar, "Boş Ev", "Hotel Janus" öykülerinin karanlık, polisiye atmosferi, "doğaüstünün yarattığı dehşet duygusu" ile "gerçek dünyada insanın yaşadığı ve yaşattığı şiddet" (Uğur, 2013: 236-237) çerçevesinde korku edebiyatının niteliklerini başarıyla yansıtmaktadır. Ayrıca yazar, "Orchha" öyküsünde fantastik bir evren yaratmayı dener. Onat Bahadır'ın ikinci öykü kitabı *Yaklaşan Dip*'te yine olayların merkezinde yer alan kahramanların Gotik-fantastik maceraları konu edilmektedir. Bu öykülerde fantastiğin temelinde yer alan doğal ve doğaüstü arasındaki "kararsızlık" duygusu, H. P. Lovecraft'ın eserlerinde olduğu gibi (Todorov, 2012: 40) korku/gerilim unsurlarıyla işlenir. "Yaklaşan Dip" öyküsünde kahraman, nasıl içine girdiğini anlayamadığı bir suyun içinde mahsur kalır. "Tanrı Misafiri", "Av", "İki Balık Bir Adam", "Kaybolduğum Yer I" adlı öykülerde ise bir böcek, uzaylı Yuma, çocuk görünümlü bir kanatlı yaratık gibi doğaüstü canlıların ürkütücü eylem ve düşünceleri işlenir. Yazarın tek romanı *Deliliği Beklerken*'de ise Kasım adlı kahramanın delilik, korku, gizem, fantastik ve yabancılaşma etrafında kurulan macerası anlatılır. Mehmet Narlı'nın "Türk roman ve öyküsünde belki de *Muhayyelat*'tan sonra deliliğin fantastik kurgusunu en geniş anlamıyla gerçekleştiren roman" (Narlı, 2019: 214) olarak nitelediği *Deliliği Beklerken*, Kasım ile onu takip eden Cenaze Evi Yöneticisi ya da diğer adıyla Malik Sadık'ın kötülükle savaşlarını ele alır.

Eser Adı	*Basım yılı*	*Eser türü*
Boşluğa Gülümsemek	2008	Hikâye
Deliliği Beklerken	2010	Roman
Yaklaşan Dip	2016	Hikâye

Kaynakça

Narlı, Mehmet (2019). *Edebiyat ve Delilik*. İstanbul: İz Yayıncılık.

Nuran, Özlük (2011). *Türk Edebiyatında Fantastik Roman*. İstanbul: Hiperlink Yay.

Tzvetan, Todorov (2012). *Fantastik Edebi Türe Bir Yaklaşım*. İstanbul: Metis Yay.

Uğur, Veli (2013). *1980 Sonrası Türkiye'de Popüler Roman*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yay.

Sercan Ceylan

CamScanner ile tarandı